AYDEDE

No. 91 — 68 —
ÇARŞAMBA 29 Aralık 1948
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Dünkü Kör Aletler

Hürriyeti seçenler çoğalıyor. Buna sevinen dar gelirli bazı kafaların sayısı da çoğalmaktadır. "Hah, diyorlar, Kızıllaşanlardan biri daha öte tarafa geçti. Komünistlik çözülüyor.„ Bu döneklere karşı âdeta bir sempati uyandırılmağa çalışılıyor.

Ne âlâ şey: Yıllarca ecnebi emrile yapmadığını bırakma; körü körüne ona itaat et; vatandaşlarını kas kavur; kes, as.. Sonra günün birinde:

— Ben hürriyeti seçtim!

Diyerek işin içinden sıyrıl; ver elini Amerika... Bir de (Hürriyeti seçtim), (Cennete kavuştum), (İnsanlar arasına karıştım), (Gözüm açıldı) gibi başlıklar taşıyan kitap yazdın mı kekâ! ceplerin dolar da dolar. Yaşadın gittin!

Kendi hesabımıza biz bu nedamet komedilerinden hazzetmediğimiz gibi aktörlerini de sevimli bulmuyoruz. Marifet hürriyete kilit vurmadan hürriyeti seçmek, hürriyet düşmanlığı etmeden hürriyete bağlı kalmakta.

Değil komünistlik gibi insan haklarına hürmetsiz bir rejimin arabasına kurulup avaz avaz türküsünü çağıran ve davulunu çalan adamların döneksliklerini, daha medenî ve insanî idarelerde bir hükûmet partisinin sağ eli vazifesini gördükten sonra başka bir partiye kamançço olanların fikir değiştirmelerini bile az çok şüphe ile karşılarken böylelerini nasıl sevimli bulabiliriz?.

Netekim bizde bile II. Abdülhamid'in mes'uliyetine iştirak etmiş rical sonradan meşrutiyet rejimine kapılandıkları zaman epeyce soğuk bir tesir yapmışlardı. Fransada Briand kadar mühim bir şahsiyetin eski sosyalistliği ve Hervé gibi bir nasyonalist'in eski kepazeliği de bir türlü unutulamamıştı.

Bu son hürriyet seçicilerini ise adam yerine koymamaktan tabiî ne olabilir? Onlar hürriyeti değil, kendi memleketlerinde kafalarının uçurulmasına sıra geldiğini sezince yaşamayı seçen, gözden düşmüş dünkü kör âletlerdir.

Bağra basılmak, elleri sıkılmak şöyle dursun, selâm verilmeğe bile lâyık değildirler. Çekiverin kuyruklarını!

AYDEDE

Endonezya — Mahvedeceksin beni! Kimden öğrendin bunları?
Hollanda — Harp yılarında tecavüzüne uğradığım Nazilerden!

Olurdu, Olmazdı!
Oldu İdi, Olacaktı!

Anayasanın değiştirilmesi işini olmuş bitmiş, yakında olup bitecek bir iş gibi telâkki edenler varsa hayret! Bugünün vaziyeti şudurki o işi yapacak olan otorite C. H. P. çoğunluğudur. Bu çoğunluk şimdilik böyle şeylere yanaşmak niyetinde değildir. Aralarındaki tadil tarafları ise akalliyettir.

Ama bazı nüfuzlu zevat parti çoğunluğunu elde etmek için samimi bir gayret gösteriyormuş; telkinler yapıyormuş. Alâ! Fakat bu, epice zaman sonra netice verebilir; her halde içinde bulunduğumuz devrede değil! Seçim kanunu tadile uğramadıkça gelecek devre de geçer gider, yine bir şey olmaz. Kendi kendimize gelin güvey olmayalım ve bu tatlı hayale kapılıp hemen yapılması gereken işler üzerinde yumuşamayalım.

Anayasanın tadili meselesini ortaya atanların yahut attıranların politik bir manevra çevirmek, yani gazetelerin dikkatini o tarafa çekip başka işler hakkındaki tenkit ve muhalefet yükünü hafifletmek istemeleri mümkündür. Biz "olurdu, olmazdı! Oldu idi, olacaktı!„ larla uğraşırken bütçe aradan rahatça sıyrılıp çıkmasın, sakın!

İngilizlere Parmak Isırttık!

II. Abdülhamit, o zaman donanmanın hapsedildiği Haliçten çıkıp da kendisini tahtından indirmesin diye köprünün açılma, kapanma saatlerinin tâyinine Vükelâ heyetini memur etmiş.

Şimdi ne Abdülhamit var, ne Haliçte donanma, ne de donanmanın toplarını saraya çevirince tahtını bırakacak padişah! Hepsi masal olmuş. Lâkin istibdat hükümdarının bu tuhaf emri hâlâ yürürlükte!

25 yıldanberi gelip geçmiş kabineler beş dakikacık vakit bulup da emri geri alan bir kararcık çıkaramamışlar!

Ulaştırma Bakanı eline yeni kararı bildiren bir kâğıt alıp da bir toplantı esnasında arkadaşlarına: "şunu imzalayalım, olsun, bitsin!„ diyemiyor. Belediyenin senelerdir yaptığı müracaatlar Ankarada uyuyor. Ne muhafazakârlıktır, bu? İngilizlere de parmak ısırttık! İstanbul köprüsü sanki Londra kalesi!

Veremle Savaş Haftası Hazırlıklarından!

Beyaz peynir ve kaşar ihracına müsaade edilir edilmez fiatlar derhal yükselmiş, bir kısım mallar da hemen saklanmış; ayrıca beyaz peynir tâcirleri 15 günde bir buçuk milyon lira kazanç temin etmişler. Nasıl etmesinler ki fiatlar beher teneke başına 5 lira fırlamış.

Bu haberi veren (Tasvir) refikimiz kaşarın da ayni durumda olduğunu ilâve ediyor. Veremle savaş haftası hazırlıklarından biri de bu olsa gerek!

●

Az Veren Candan...

Amerikan yardımından hissesine en az para alan devlet Türkiye imiş. Hattâ İzlanda adasına 5 milyon dolar verilmiş, Trieste şehrine 9 buçuk milyon. Bize ise 642 bin dolar! Her halde bunda bir iş var. "Az veren candan, çok veren maldan„ gibi hususi bir muhabbet ve samimiyet alâmeti midir? Mebus olup da şunun sepep ve hikmetini hükûmetten iyice ve tekrar sormamak Eyyüp sabrına vabeste!

Eski Yılbaşılara Dair

Cuma akşamı, yâni cumartesi gecesi 1949 yılı başlıyor. Yurdumuz yurddaşlarımız ve cümlemiz hakkında uğurlu olsun; inşallah gideni aratmasın!...

Eski takvimlerde Hazreti İsanın doğum yılı dönümü olan Noel (Milâdı İsa yortusu); Rumî Kânunuevvelin 19 uncu gecesi giren yılbaşına da (Reisi senei Milâdiye veya Efrenciye) denilirdi.

Tekne kazıntısı evlâtlara eren, torunlara karışan, o ciğerpareleri pek seven paşalar, beyler yıl başı yaklaşınca uttururlardı:

— Karşı mağazalarına oyuncakların günası vürut etmiştir. Beğendiklerinin bir kaçını alarak köftehorları sevindirelim!.

Daireye giderken evdekilere talimatı verirler:

— Vakti asrı (yâni ikindiyi) müteakıp Tünel başında gözlükçü Verdoux Efendi muhibbimize gelip mülâki olun!

Kerime ve gelin hanımlar bu teklife fit ama valideleri ve kayınvalideleri hanımefendi derhal sakızı çiğner:

— Annem bir şey derse diye çekiniyorum: Raya'ların yortusu yakın; o tarafa geçmemizi istemez, günah sayar.

— Beyoğluna çıktığınızı nerden duyacak. Çapadaki falan paşalara gidiyoruz dersiniz, olur biter yahu!

Ve miadında çarçabuk hazırlanılır; köprüyü geçerken vapur düdüklerinden, caddelerde tramvay vardacılarının borularından ürker diye huylucа Şahin'le Ceylân arabaya koşulmaz. Emektar Marko ile Şişko'ya razı olunur, camlı geniş kupaya cümbür cemaat dolunur, Beyoğlu boylanırdı.

Bacaksızlar körüklü çalgıları, kurşundan askerleri, çiftlik takımlarını, karnına basınca (Mama) diyen bebekleri beğimiz de beğenmezler; pırıl pırıl nesnelerle donanmış çamlardan, melek timsallerinden, Noel babalardan şaşmazlar;

Bunlar Hristiyan harcı sayıldığından kat'iyen alınmaz, Zümbül bebek tohumları ağlaya ağlaya ter ter tepinirlerdi.

Yeni yılın arifesinde, akşama doğru Bonmarşede mutlaka bir dona rastlanırdı. Boru gibi fesli, sivri kara sakallı, yüzü karagözdeki şal tüccarı Acemin tıpkı eşi, Salisbori biçiminde up uzun paltolu...

Itriyat dairesinin bir köşesine dikilir fotograf çektiriyormuş gibi poz alır, alapariziyen aksanla tezgâhtara seslenir:

— Un vendeur ici!...

Hayli alış verişten sonra elleri, koltukları paketlerle dolu, pür telâş dışarı fırlar, saatlerce Caddei kebirde dörtnala bir aşağı bir yukarı dolaşırdı. Düyunu umumiye hukuk müşavirlerinden Hallaçyanın (Meşrutiyette mebus ve nâzır olan kardeşidir derlerdi.

Yılbaşında babamın ahbaplarından bana da hediyeler sökün ederdi. Meselâ Reji idaresi erkânından İngiltereli doktor Niyemira kule şeklinde bir saat yollamıştı. Geceleri içinde balmumundan kandil yanar, rakamlı karpuzu döner, saatleri ve dakikaları gösterirdi. Topçu dairesine memur İmhoff Paşanın, *Hüseyin Rahmi merhumun* (Mutallâka) romanından Almancaya tercüme ettiği, (Die Geschidene) adı ile bastırdığı kitabı hâlâ kütüphanemdedir. İstihkâm dairesindeki Almanyalı Auler Paşanın hediyesi (Stéréoscope) ile kutuları hakeza. Belçika muharrirlerinden, Türkçe de dahil 12 dile âşina General Neyt Brükselden her sene koca koca resimli seyahatnameler gönderirdi.

Yıl başları konaklardaki frenk kırması, tatlı su frengi enstitütörlilerin genci, ihtiyarı izinle gider, günlerce görünmezlerdi. (Kurtlarını dökecekler) denerek hoş görülürdü.

Dayızademin kısacık boylu, kambur, sözüm yabana İsviçreli, Madam Blanş isminde, 65 lik bir mürebbiyesi vardı. Aylar geçer, evine gitmez ve lâkin her yılbaşı bağlasan durmaz.

Bir defasında öyle bir dönüş döndü ki, kafası bağlı, kolu boynuna asılı, üstelik topallama da. Güya Parisli bir familyaya dâvet edilmiş. Kordiplomatikten bir ekselâns şampanyayı vermiş, vermiş; onunla polkada iken, parkelerde ayağı kayup yüz üstü kapaklanmış...

Martaval olduğu besbeliydi. Şarabı çekip çekip kör kandil, merdivenden mi yuvarlanmış, yoksa bodruma mı düşmüştü, kim bilir?

Ecnebiler Union Française'de Teutonia'da, Cercle d'Orient'de falan toplanıp toplanıp o geceyi cümbüşle geçirirlerdi. Türklerden oralara ayak basan enderdi. Büyük gazinolardaki eğlentilere, sabahı etmelerde bizlerden karışanlar yok gibiydi.

Gece yarısı olunca ışıkların sönmesi, yeni senenin kutlanması mı? Ne gezer!. O zaman birkaç yerden gayri İstanbulda elektrik nerede?

Sermed Muhtar ALUS

Dişçi — Sağ taraftan yemek yememeğe dikkat ediniz.

Hasta — Hiç korkmayınız, doktor; sizin hesabınızı verdikten sonra ne sağ tarafımla ne de solla bir şey yiyebilirim!

"Le Hérisson" dan

Daha Ne Duruyorsunuz

Sinclair Lewis, bir Amerikan üniversitesini ziyaret eder. Edebiyata meraklı talebeler derhal etrafını sarıp fikir danışırlar:

— İçinizden kaç kişi muharrir olmak istiyor?

Hepsi parmak kaldırır.

— Öyleyse, burada daha fazla vakit kaybetmeyin. Derhal evlerinize dönüp, yazmaya başlayın!.

AKLIMDA KALANLAR

PAŞANIN DA

Akrabamdan bir zata uğramıştım. Ortaköyde oturuyordu. Balkan harbi sıralarındaydı:

— Paşa henüz gelmedi, fakat sizin geleceğinizi biliyor, lütfen beklesin, ve evine telefon etsin. Yemekte bizde kalsın dediydiler.

Oturdum. Çok geçmedi, mutad ve meşhur olan tavrile ev sahibi geldi. Geldi ama, hiddetli ve telâşlı geldi. merdivenden çıkarken kâhyasile konuşuyordu. Derken birdenbire kızdı herife betelemeğe başladı. Kâhya önüne bakadursun, paşa azıttı, azıttı nihayet herif mecbur oldu:

— Bu emri siz bana verdiniz paşa efendi! derdemez paşa zıplamağa iptidar eyledi ve bağıra bağıra:

— Paşanın da... diye diye bastı küfürü, fırladı odasına girdi.

Kâhya da.

— Estağfurullah efendim, estağfurullah efendim!

Diye yalvarmağa başlamıştı.

Paşa odada hâlâ paşaya veriştirip duruyordu.

S. M. S.

Yazısız Karikatür

İtalyan karikatürü

Buda mı Tek Partinin Kusuru?

Pastırmalar çuval içinde nakledilmiyecekmiş; Sağlık Müdürlüğü bundan böyle pastırmaların parşömen kâğıtlara sarılmasını uygun görmüş.

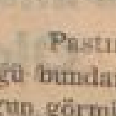

Meraklı iseniz vakit ve imkân da müsaitse geçen senenin gazetelerini gözden geçiriniz. Bu havadisi aynen bulursunuz.

Hattâ bir az daha gayret ediniz 1947 yılı gazetelerinde de okumanız mümkündür. Peki, 1946 - 1940 yıllarında çıkmış gazetelerde arasanız bulamaz mısınız?

Büyük bir ihtimalle emeğiniz boşa çıkmaz.

Bana öyle geliyor ki memlekette ilk defa gıdalar maddelerinin örtülü satılması gibi bir yenilik yapıldığı devirdenberi — bu devir Cemil paşa zamanına rastlar, galiba — çuvalla pastırma naklini yasak etmek fikri daima ileri sürülmüştü. Dediğim tarih Balkan harbine rastlar. Otuz beş senelik iş!.

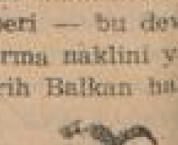

Otuz beş senedir pastırmayı çuvaldan çıkarıp kâğıda saramadık. Bunun yirmi beş senesi Cumhuriyet devridir. Pastırmayı çuvaldan kurtaramamamızın kabahatini de tek parti rejimine yükletemeyiz a!?!!

Minelbab İlelmihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

— Tefrika No. 68

Mahir kamyonlar — Beyoğlundan geçiş — Girdiğimiz bom boş oda — Burada duramıyacağım — Ben çıkmağa hazırlanırken kışlaya kafile kafile muhalif geliyordu — Hırsızlık güç bir sanat değil — Uyanış feci oldu — Yan ceplerime koyduğum tabancalar —

Avluya girmiştik ki dört büyük kamyonun hazır olduğunu gördük. Başlarında miğferler, ellerinde silâhlar; birer manga İngiliz askeri her kamyonun müdafaasına, muhafazasına memur edilmişti. Gireyim mi, girmiyeyim mi, bir tereddüt devri daha geçirdim. Lâkin herkes çekilip emin bir melce bulduktan sonra benim sipsivri meydanda kalmaklığım mecnunluk olurdu; bu çok tehlikeli, heyecanlı vaziyete düşmemek için kamyonlardan birine kendimi attım.

●

Karanlık, kapalı yerde yüzlerini göremediğim 30-40 kişi vardı. Beni sesimden ve şeklimden tanıyarak selâmladılar; arabalar yola düzüldü. Beyoğlu caddesini çarçabuk geçtik, Taksim bahçesinin yanından saptık, teltörgüler ardındaki Taşkışla avlusuna geldik. Sipsivri ve haşin beş on zabit bizi teslim aldı; birer birer sayarak içeri soktular. Mektep talebesi veya nefer itaatile arka arkaya tahta merdivenleri çıktık; camları kırık, kocaman, bom boş bir odaya girdik.

●

Meydanda oturacak ne iskemle, ne şilte, ne halı, hiç bir şey yoktu. Hava soğuk, daire karanlık, arkadaşlarım meyus, hulâsa halimiz perişandı. Yüreğime ateş gibi yakıcı ve boğucu bir kasvettir doldu. Kendimi pencereden atacak kadar içim daralmış, gözlerim kararmış, âsabım gerilmişti. Arkadaşıma:

— Ben durmam, duramam, çıkacağım!

Dedim. Lâkin çıkmak acaba elimizde miydi? Mevkufa benziyorduk, esire dönmüştük. Bir aralık içeriye zabit girdi, İngilizce bir şeyler söyledi. Bereket aramızda bu lisana âşina olanlar vardı; tercüme ettiler: Battaniye ve yastık verilecekmiş, yarın sabah ta çay, peksimet, reçel tevzi olunacakmış, rahatımıza bakılacakmış...

●

Adamın hemen yakasına yapıştım:

— Ben geri döneceğim, dedim, bu şerait altında duramam. Bırakınız, çıkayım! dedim. O kızdı, ben ısrar ettim ve nihayet âmirinden danışmayı kabul ettirebildim. Kapının önündeki nöbetçi çıkmamıza müsaade vermiyordu ki, kumandanla konuşayım...

●

Yarım saat bekledim, ses, sada yok. Çıldıracaktım, ölecektim. O esnada teftiş için daireye giren diğer bir zabite müracaatta bulundum. Bu, nasılsa nazik bir adamdı; dinledi, düşündü, biraz sonra cevabımı vereceğini söyledi ve gitti.

Ben kapı önünde hiddetimden dişlerim birbirine kenetlenmiş, bekliyordum. Çıkıp ne yapacaktım, nerede saklanacaktım? Ali Kemalin âkibetinden henüz haberdar olmamakla beraber hayatından ümitsizdim; benim ele geçmekliğim de aynı neticeyi verebilirdi; yüzde doksan beş dışarıda muhatara, muhatara değil tehlike, daha doğrusu ölüm vardı. Evet, lâkin kışla içinde de beni zillet kaplamıştı, behemehal çıkacaktım.

●

Biçare arkadaşların haline baktım; çoğu kılıksız kıyafetsiz, yarının dehşetinden bihaber, vaziyeti gayri müdrik adamlardı. Şehrin içine gündüz "Muhalifler sefarethaneye toplanıyor!" diye bir söz yayılmış, gece yarısına kadar İstanbulun her tarafından fevç fevç ahali İngiliz sarayına şitap etmişti. Hattâ İngiliz zabıta memurları Boğaziçi, Kadıköy, Üsküdar gibi uzak semtlerde oturan maruf muhalifleri ,otomobil göndererek vesaiti hususiye ile sefarethaneye celp bile ettirmek hayırhahlığında bulunmuşlardı. Binaenaleyh ben çıkmağa çalışırken hâlâ, kafile kafile yeni misafirler kışlaya doluyordu. Hoca Sabri, Zeynelâbidin Efendilerle Doktor Rıza Tevfik Bey -pasaport muameleleri ikmal edildiğinden- doğruca limanda demirli bulunan Mısır bandıralı "Egypt" vapuruna irkâp edilmişlerdi.

Kurtulmaktan ümidimi kesmek üzere iken o uzun boylu, kibar, nazik zabit dairemize girdi:

— Efendiler, dedi, isteyenler bir daha avdet etmemek şartile çıkmağa mezundurlar.

Arkadaşların kısmı küllisi benim çıkmak arzusu göstermemden dolayı tahtie etmişlerdi; mırıl mırıl aleyhimde söyleniyorlardı. İhraç müsaadesinden bir ben, bir arkadaşım olan zat, bir de tanımadığım sarıklı bir efedni istifade ettik; nöbetçi neferinin önünde merdivenleri indik.

●

Oh, dışarıda avluda idik. Telörgüler arasından geçerek kapının önüne geldik. Oradaki nöbetçiye bizim nefer İngilizce parola verdi ve sonra gırtlağını işaretle "kı! kı" diye sesler çıkardı. Yani bize: Çıkıyorsunuz ama sizi dışarıda kesecekler! demek istiyordu.

●

Razı idim, razı... Hemen fırladım. Puslu bir gece, etrafta çıt yok... Dolmabahçeye doğru ağır ağır, üç kişi indik. Hoca Efendi Beşiktaşa ayrıldı, ben arkadaşımla beraber Gümüşsuyu yokuşuna saptım. Orada uzak akrabamdan birisi, bir bekâr zat otururdu. Niyetim geceyi onun evinde geçirmekti. Fakat bir türlü apartımanın dış kapısını açtıramadım, Duvardan atlayarak pencerelerden birine yetiştim, camı ittim ve içeriye seslendim. Bu faaliyet ve muvaffakıyetim bana hırsızlığın çok güç bir sanat olmadığı kanatini verdi. Nihayet ev sahibi odasından çıktı; elektriği yaktı.

— Kim o?

Pencereden seslendim:

— Benim, ben...

Biraz sonra içeride idik. Bize mükemmel bir çay yaptılar; biraz da hasbihal ettik.; sonra yattık. Ağır bir uykuya daldık.

●

Uyanış pek feci oldu. Şimdi ne yapacaktık? Sefarethaneye iltica da yüzümüz yoktu; evde durmakla da iş bitmezdi. Paltomun yan ceplerime birer tabanca koydum. Kararım kat'î idi, yolda birisi, bir yabancı "dur!" dese hemen çekip vuracak ve kendime de bir kurşun sıkacaktım; teslim olmıyacaktım. Bu azim ile tekrar iki arkadaş yola düştük. Taksimde gazete aldık. Yeni tevkifattan bahsolunuyordu. Bu, haberlerin en müthişi idi. Bir bakkal dükkânına girip ev ile konuştum; sonra arka yollardan tekrar İngiltere sefaretine iltica ettim.

Tercüman beni görünce suratını astı:

— Siz, dedi, dün gece Taşkışladan çıkıp gitmişsiniz. Sadık Bey mektupla bize keyfiyeti bildirdi... Aferin lider Sadık Beye! hemen raporunu göndermiş, hafiyelik hususunda bir dakika ihmal göstermemişti. Zatan sıkkın idim, büsbütün sıkıldım, dedim ki:

— Benim pasaportum hazır. Taşkışlada beklemeğe lüzum yok. Param da var... (Piyerloti) vapuru da rıhtıma gelmiş olmalıdır. Sizden ricam bu: Beni vapura salimen izam ediniz!

(Devamı var)

Erkek — Beni soyuyorsun sevgilim!
Kadın — Tabiî herşey karşılıklı olur..

...rsız Karikatür

"İtalyan karikatür...

Kusuru?

...iş; Sağlık Müdürlü... ...dara sarılmasını uy...

...n da müsaitse geçen... ...eçiriniz. Bu havadisi...

...azetelerinde de oku... ...a çıkmış gazetelerde...

...gıdalar maddelerinin... ...rdenberi — bu devir... ...pastırma naklini ya... ...m tarih Balkan har...

...kâ... ...huri... ...amızın kabahatini de

Neler de Neler!

Yükü İnsan Yapan Tefsir

1940 senesinde bir kanun çıkarmışız; devlet teşkilâtında hangi makam ve dairelerin otomobil kullanacağını tesbit etmiştir.

Sene 1948 sonu: O kanun gereğince şehrimizde salâhiyetleri olmadığı halde şimdiye kadar otomobil kullanan dairelerden plâkaların toplanmasına başlanmış ve şimdilik 50-60 resmî araba seferden menedilmiş! Peki, bu iş sekiz senedenberi neden yapılmamış? Sebebi daha doğrusu tevili şu: Kanun kamyonet olarak kullanılmasına izin verdiği yük taşıma vasıtalarının memurları da taşıyabilecekleri yolunda bir tefsire gidilmesi! Yani o tefsirle denilmiş ki: "memurla yükün farkı yoktur. Ha memur, ha balya, denk, çuval yahut fıçı, damacana, ve hırdavat!,,

Hoş bir tefsir değil ama işimize gelmiş. "adam sen de demşiz, ayağımız yerden kalkıyor ya! bizi ister şişe, ister meşe, ne yerine koyarlarsa koysunlar!,, Memurun kabahati yok; kabahat tefsirde... Demek oluyor ki kanun çıkarmakla mesele hal olmuyor; kanunları, nizamname ve talimatnameleri böyle keyfi tefsirlerden de korumak lâzım.

Ruhuna uymayacak surette kanunları tefsir ve tevil etmek, çıkarımıza uygun hale sokmak âdeti bütün mevzuatımızın kıymetini düşürüyor. Düşününüz ki kanunda yük taşıma vasıtası olarak tayin edilen kamyoneti tefsir yapılırken içinde insan oturur, insan getirir şekle sokmak mümkünmüş. Ne geniş bir tefsirdir bu!

Peki o tefsire ne oldu şimdi? Bir başka tefsir yapılıp yükle insanın farkı belirtildi ve tasarruf bakımından bir kâr temin edebildi mi?

Hayır. Plâkaları alınanlar sadece kamyonetlerin insan oturmasına müsait yerleri olanlardır. Yoksa 940 tarihli kanun dairelere insan taşımak için otobüs kullanma hakkını tanımaktadır.

Şimdiden sonra kamyonetler eşya taşıyacak, ayrıca alınacak otobüslerle veya otobüse çevrilen kamyonetlerle insan naklolunacak!

Bu imiş o gürültü ve buna varıyormuş o tasarruf! Heyhat!

★

Telif Hakları Cemiyeti son toplantısında, müellifleri koruma maksadile senede bir, seçilecek bir kaç kişiye ziyafet vermeği kararlaştırdı. (Gazeteler)

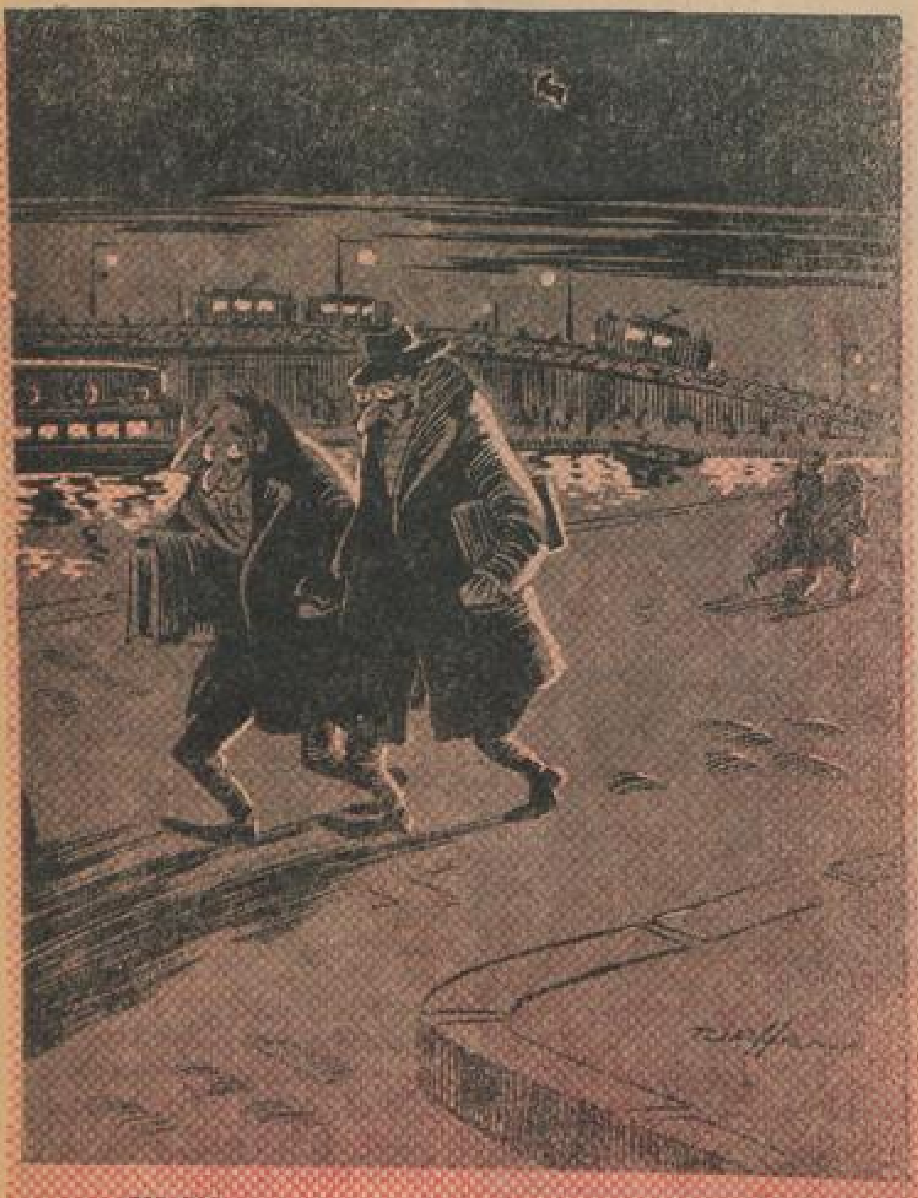

Müellifler arasında — Çok şükür Telif Hakları Cemiyetinin faydasını görmeğe başlıyacağız artık. yılda bir içmeden bir kaç kişinin karnını doyuracaklarmış!...

Bir dokun...

Tencere Yuvarlanmış...

Tatlı yiyelim de tatlı konuşalım, derler. Tatlı yedikten sonra tatlı konuşmayı herkes becerebilir. Asıl marifet, tatlıyı yemeden tatlı konuşabilmektir.

Haydi şu marifeti biz gösterelim. Sohbeti tatlılaştırmak için mevzu aramağa da lüzum yok. Geçen hafta Büyük Millet Meclisinde cereyan eden şekerli müzakereler nemize yetmez?

Şeker zammından dolayı muhalif partililer hükûmete hücum ettikleri gibi iktidar partisi arasında da küskünlüklerini gizleyemiyenler olmuş.

Dışarıdan şeker getirtmek imkânı varken bunun yapılmadığı, dövizlerin lüzumsuz şeylere feda edildiği söylenmiş. Bu sırada kürsüde bulunan Ticaret Bakanı, Demokrat parti hatibi B. Adnan Menderes'in bir sualine şu cevabı vermiş:

"— Menderes arkadaşımızın politika oyununda ustalığını teslim etmekle beraber, biz de yetişiyoruz."

Eyvahlar olsun! Demek ki, iktidar partisi politika oyununda henüz yetişiyor. Şu halde şimdiye kadar yaptıkları şakacıktan şeylermiş. İktidardan ayrılmak istemediklerine göre, asıl oyunlarını, politika oyununda yetişip usta olduktan sonra gösterecekler desenize! Cenabıhak cümlemizi bu oyuncular elinde oyuncak olmaktan bir an evvel kurtarsın âmin!

Yine bu münakaşalar esnasında kürsüye çıkan şeker komisyonu sözcüsü B. Sâdi Bekter, şeker zammının doğru olmadığı hakkındaki konuşmaların o günkü müzakere mevzuunun dışında olduğunu söyliyerek muhalif parti hatiplerini saded dahilinde konuşmağa dâvet etmiş.

Bu zat mecliste pek yeni olmasına rağmen yaptığı harekette yerden göğe kadar haklıdır. Öyle ya, şeker üzerine tatlı tatlı konuşurken fiat zammını araya karıştırıp da acemi politika oyuncularının ağızlarının tadını bozmakta ne mâna var?!.

Demokrat partili bir milletvekili de şeker zammından evvel meclis koridorunda geçen bir hasbihali tekrarlatarak demiş ki:

"— Tatile tekaddüm eden günlerde koridorda bir kaç milletvekilinin yanında B. Hasan Saka; (Millete şeker hastalığına tutuluncaya kadar şeker yedireceğim) demiştir. Bunu söyliyen alelâde bir adam değildir, Başbakandır."

İyi ya, a beyim! Başbakan, partisinden aldığı ölçüsüz kudretin coşkunluğu içinde bu millete, hasta oluncaya kadar şeker yedirmeğe karar vermiş. Fakat bir müddet sonra coşkunluk zail olmuş, bakmış ki, millet gece gündüz durmadan, dinlenmeden şeker yiyor. O zaman şefkati galebe çalmış; "Eyvah, bunlar şeker hastalığına tutulacaklar. Aman, şu zavallıları kurtarayım" diyerek şeker fiatlarını arttırmış, bizi büyük bir tehlikeden kurtarmış!.

Diyeceksiniz ki; "Nasıl ol... bir başbakan evvelâ millete ... hastalığına tutuluncaya kada... ker yedireceğini söyler de ... bunun aksini yapar?"

Bunu diyebilirsiniz am... sızsınız, aziz okuyucular. Si... gun insanlarsınız. Binaena... kadarcık kusuru, acemiliğ... lamanız icap eder. İktidar ... nin politika oyununda henü... tişmekte olduğunu o başba... kabinesindeki Ticaret bakan... ledi ya!

Müzakerenin sonuna doğru ... alan Başbakan yardımcısı da ... halif partililere karşı söyle de...

İstanbul

Bi...
M...

Geçmiş olsun, Sayın Kırdar! ... zetelerde okuduk ,sevindik: a... yat muvaffakiyetle neticelenmi... tirahat için İsviçreye gidecekmi... niz. Yakın zamanda İstanbulda ... gazeteciler ... lantısında ... luşuruz, ... rar ilti... nıza ... ruz, i...

Biz burada epice güçlük ... kış başımıza yine iş açtı, kar ya... dı, sokaklar geçilmez, nakil ... taları işlemez hale geldi. Sey... fer büsbütün durdu değil. ... o derece aksadı ki bir akşam ... baadan saat yediye doğru çı... eve on birde geldim. Kısaca ... latayım: Otobüsler seyrekleş... ti; giremedim; tramvaylar ma... şerallah idi, binmeğe imkân b... madım; taksiler sırra kadem ... mıştı, bir tanesine bile rastl... madım..

Dolmuşların durağı olan E... önüne koştum. Sanki grev yapmışlardı; koydunsa bul, buldunsa öp başına koy. Meydan bom boştu.

Köprüyü kar, ... ya geçtim; tünele güç bel... Lâkin Beyoğlu tarafında yine ... vay yok gibiydi; açıkta sır... lemek tehlikeliydi; hele biz ... kilere!

"Taksiye bin!,, demeyiniz ... çektim. Eğer bir taraftan ... etseydi... Şişliye kadar yürü... çoktur ama iyi havalarda. ... rim doldu. Bereket Galatasa... bir akraba evi vardı; oraya ... kaya sürtüne, sürçe emekley... sıl olabildim. Yemeği burad... dim de bir kaç kadeh vücu... ısıttırdı, sofra zengindi, doyd... yeni bir enerji ile tekrar yol... tüm.

Galatasarayda tramvaya ... ğim zaman "Ee, artık beni ... kadar götürür!,, diye memnu... Götüremedi: Harbiyede şa... turdu. Tipi artmıştı; başladı... düşe kalka taban tepmeğe!

Nihayet kendimi yatağımda...

İstanbul

...ş olsun, Sayın Kırdar!
...e okuduk ,sevindik: a...
...affakiyetle neticelenmi...
...çin İsviçreye gidecekm...
...ın zamanda İstanbulda...

gazeteciler...
lantısında...
luşuruz, ...
rar iltifa...
nıza ...
ruz, i...
...urada epice güçlük...
...mıza yine iş açtı, ka...
...klar geçilmez, nakil...
...emez hale geldi. Sey...
...bütün durdu değil.
... aksadı ki bir akşam...
...saat yediye doğru ç...
...birde geldim. Kısaca...
Otobüsler seyrekle...
...nedim; tramvaylar m...
... idi, binmeğe imkân ...
... taksiler sırra kadem...
...r tanesine bile rast...

...şların durağı olan E...

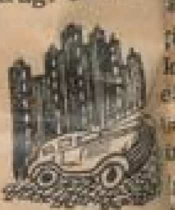

koş-
Sanki
...rapmış-
koy-
...ul, bul-
...p ba-
... Meydan bom boştu.
...ıyü kar, ...
...m; tünele güç bel...
...eyoğlu tarafında yine...
... gibiydi; açıkta sır...
...ehlikeliydi; hele biz...

...iye bin!,, demeyiniz...
... Eğer bir taraftan ...
... Şişliye kadar yürü...
...ama iyi havalarda.
...u. Bereket Galatasa...
...aba evi vardı; oraya ...
...rtüne, sürçe emekley...
...ildim. Yemeği burada...
... bir kaç kadeh vücu...
... sofra zengindi, doyd...
... enerji ile tekrar yo...

...tasarayda tramvaya ...
...nan "Ee, artık beni ...
...ötürür!,, diye memnu...
...medi: Harbiyede şa...
...Tipi artmıştı; başladı...
...alka taban tepmeğe!
...yet kendimi yatağıma...

...ama bir kazazededen farkım
...amıştı; Everest tepesine tır-
...an bir kâşif yorgunluğu — ha-
... hayır — bitablığile uzanıp
...m.

...daviyi de ihmal etmedim. A-
...arımı sıcak suya koydum, grok
içtim. Şimdilik
nezleden gayri
bir rahatsızlık
duymuyorum.

...kadarcıkla atlatırsam, şükür
...'a!
...e sizin ve bizim İstanbulumu-
...0 santim kar yağdığı gün ba-
...gelenler... Sefaletti, rezalet-

...lar nasıl? Kar yağmıştır, ya-
...dur, elbette! Yağmıştır, ya-
...dur amma bu haller olmuyor-
...muhakkak. Yağış başlar baş-
... yollar süpürülüp temizleni-
...r; seyrüsefer 30 santim kar
...den durmuyordur. Dursa kış
...minin bu memleketlerde u-
... hayatı aylarca felce uğrat-
...ázımgelir.
...günlerce sıkı bir yağmur bek-
...ki caddeler kardan temizlen-
...ele yan sokaklar yürünür ha-
...lsin diye.
...nize vekil olan zat bu aksak-
...an çok üzüldü, epice çalıştı
...akat fazla bir şey yapama-
...a belediyemiz kışı hesaba
... teşkilâttan mahrumdur.
...ar oradasınız; pencereden ba-
... kar medeni şehirlerde pek
...r; ben de bayılırım temaşa-

...ınız ve bizi, zavallı hemşeri-
...i de hatırdan çıkarmayınız.
o medeni

...araya bak-
bizi hatır-
...ız; şu bede-
...ri gördükçe
sizi anmaktan bir an fariğ
...ğımıza şüphe etmeyiniz.
...nbulun da bir temizlik ame-
...a ihtiyacı var. Onu Londra-
...deremeyiz. Allah sizi kurtar-
... de yine Allah'ın yardımile
...sıkıntıdan, şu murdarlıktan
...rsanız hayır duamızı alırsı-
...yın belediyecimiz.
...t hayır, âkibet hayır!

R. H. K.

...eksiniz ki; "Nasıl ol...
...bakan evvelâ millete ...
...ına tutuluncaya kada...
...lireceğini söyler de ...
...aksini yapar?"
diyebilirsiniz ama...
... aziz okuyucular. Si...
...anlarsınız. Binaenal...
...k kusuru, acemiliğe...
... icap eder. İktidar ...
...itika oyununda hen...
...e olduğunu o başba...
...indeki Ticaret bakan...
...kerenin sonuna doğru...
...aşbakan yardımcısı da...
...artililere karşı şöyle de...

Hep ayni şeyleri tekrarlı-
...nuz, sözlerinize yeni bir şey
...etmiyorsunuz. Benim oğlum
...okur, döner döner yine okur."
...aaam!. Tencere yuvarlan-
...apağını bulmuş. Öyle konu-
...aşbakana ancak böyle konu-
...r yardımcı yakışır! Fakat
...siniz, hem politika oyunun-
...mi olduklarını söylüyorlar,
... yuvarlanmadan birbirle-
...uyorlar!
... sözün kısası, şeker zammı
kabul edilmiş. Onlar işi
bağlamışlar, biz de yutku-
...arı!

Cemal Refik

— Bari şu beyannameyi kırık cam yerine pençereye yapıştıralım da bir faydası olsun!

"İtalyan karikatürü"

KİBRİT SARFİYATI

Son zamanlarda yurtda kibrit sarfiyatı git gide artmakta olduğundan Büyükdere fabrikası kibrit yetiştiremiyormuş; hariçten 10 milyar kibrit çöpü satın alacakmışız.

Peki ama kibrit sarfiyatı artışı neden? İlk akla gelecek ve galiba en doğrusu bir kibrit yerine üç kibrit harcamamızdan... Eğer kibritlerimiz kırılmaz arızasız yanar cinsinden olsa sarfiyat artmazdı.

Zira nüfus çoğalmadı. Belki sigara içenlerin sayısı biraz artmıştır ama, fabrikanın iki ayağını bir pabuca sokup pazar günleri de çalıştığı halde mal yetiştiremiyecek kadar olmasa gerektir.

Bütün mamûller arasında yıllardır en çok bozuk çıkanı kibrittir. Bir Bakan şu kibritleri İngiliz ve Amerikan bahriyelilerinin elinde görüp yanışına, sönüşüne hayran kaldığımız hemcinslerine benzetebilse 5 yıl kibrit kutuları üzerine resmini koysalar, yüzünü günde yirmi kere seyretsek şikâyet etmeyiz. Bilâkis hayır dua eyleriz.

Kibrit sarfiyatını — ceplerimizdeki sayısız çakmaklara rağmen — arttıran ne kibrit istimalinin yayılması, ne de nüfusun çoğalmasıdır; kibritlerin de başsızlığıdır.

Bir yerine üç kibritle sigara yakıyoruz. Bir memur yerine üç memurla iş görüşümüz gibi bir israf.

Kibriti bile yapamadıktan sonra devletçilik ve devlet sinaatçiliği lehinde propagandaya cesaret mi kalıyor? "Yüz mü kalıyor?,, demiyorum.

Ne Olur Ne Olmaz!

(TAN) refikimizde okuduğumuza göre 5 kadına şoförlük ehliyeti verilmiş. Memnun olduk. Kadınların muhabbetlerini de, dikkatlerini de bir noktaya teksif kabiliyetinde yaradılmış olmalarına göre bu işe ehildirler.

Fakat şimdilik kadın şoförlere Hürriyeti Ebediye ve Maslak yollarını tavsiye edemiyoruz. Şehir içinde çalışmalıdırlar ve gece muayyen bir saatten sonra arabalarını garaja çekmelidirler. Ne olur, ne olmaz?

İnsafın O Yerde Namı Yok mu?

(Akşam) refikimizin posta müvezzileri ağzından yazdığı bir ifadeye göre bugün 22 sene hizmet etmiş bir müvezzi, yeni vazifeye girmiş bir meslektaşile ayni maaşı almakta imiş; yani bu meslekte maaş artması, hizmet müddetine hürmet yokmuş!

Ya emektarlığın, mesleğe bağlılığın mükâfatı? Bir Bakanın bir gün Bakanlık etse ömrü müddetince hem kendisine, hem vefatında ailesine en yüksek dereceden maaş bağlandığı bir memekette bu da ne demek? İnsafın o yerde namı yok mu?

O Kadar Da Deiğl

Karı koca sofrada şundan bundan konuşurken, kadın birdenbire kocasına:

— Kocacığım, ben ölseydim ne yapardın? diye sorar.

— Kederimden belki de çıldırırdım.

— Bir daha evlenmez miydin?

— Karıcığım, belki çıldırırdım ama, yeniden evlenecek kadar değil!

Mecliste akar kiralarına zam isteniyor.

Allah böyle mübarek adamları meclisimizden eksik etmesin. Âmin!!....

— Neden her tarafta kargaşalıklar, grevler var da Rusya süt liman?!
— Bunu bilmeyecek ne var? Rusyada komünizme müsaade yok da ondan!

"İtalyan karikatürü"

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

30 — XXXVIII

— 32 —

Firdes itiraz etmeden bira bardağını alıp başına dikti. Artık boğazının yandığını farketmiyor, yudum içtikçe zevk alıyordu. Hamiyet hanım çatalının ucundaki midyeyi onun ağzına uzattı:

— Âfiyet olsun. Bu kadar lezzetli midye tavasını her yerde yapamazlar. Söyledim ya, buraya yüksek aileler gelir. Gazinocu da...

Firdes dudak büktü:

— Yüksek aileler dediğinizin hepsi şunlar gibi ise...

— Şimdi onların hali senin tuhafına gidiyor amma bir gün evlenip de mesut bir yuva kurdukları zaman görsen bayılırsın..

Gittikçe ağırlaşan göz kapaklarını araladı, müstehziyane gülümsedi:

— Mesut yuva ha? Demek o yuvalar rakı masasının başında kuruluyor?

Genç kadının yine aynı mevzua dönmesi Hamiyet hanımı memnun etmişti. Bir kaç yudum bira içtikten sonra sandalyesini çekip Firdese biraz daha sokuldu.

— Bu masalar senin bildiğin rakı masalarına benzemez, yavrucuğum. Benim sözlerime iyice kulak ver. Mesut yuvalar yalnız sevişmekle kurulmaz. Sevişen çiftler evlenmeden evvel birbirlerinin huylarını da öğrenmelidirler. Sevgi denilen şey insanın gözlerini karartır, beynini uyuşturur. Kendini sevginin sellerine kaptıranlar duygusuz bir tahta parçası gibi sürüklenip giderler, ileriyi görmezler, istikballerini düşünmezler. Meselâ senin eski kocana karşı beslediğin sevgi de işte böyle bir fırtınadan ibarettir. Sonradan ne olacağını düşünememişsin, hâlâ da düşünmiyorsun.

— Düşünecek ne varmış?

— Daha ne olsun, hanım kızım? Sen hâlâ sevgi fırtınasından kendini kurtaramadığın için kocanın senden soğuduğunu, artık seni sevmediğini farkedemiyorsun.

— Siz hep bu lakırdıyı tekrarlıyorsunuz amma anlamıyorum, Sabrinin benden soğuduğunu nereden biliyor sunuz?

Hamiyet Hanım ciddi bir eda

— Günlerdenberi ben sana bunu anlatmak istiyorum, Firdesciğim. Aklını başına topla da şöyle bir düşün bakalım. kocan hapishaneye niçin girdi?

— Bir kaza oldu. Karaborsa işi yaparken yakalamışlar.

— Karaborsa falan değil ya, hadi öyle olduğunu kabul edelim: kocan böyle tehlikeli bir işe girerken niçin seni hiç düşünmedi?

— Düşünmediğini kim söylüyor? Para kazanıp beni rahat ettirmek, her arzumu yerine getirmek için çalışıyordu.

— Ha, işte senin anlayamadığın yer budur, Firdesciğim. Burada çok yanılıyorsun. Onun yaptıkları sana karşı sevgisinden değil, kendi arzusundan ileri geliyor.

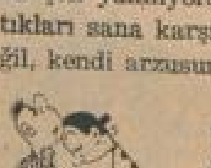

Bir az evvel söylediğim gibi sevgi hevesi geçince insanlar kendilerini başka heveslere kaptırırlar. Bu hevesler de adamına göre değişir. Hele erkeklerin gönüllerine hiç güvenilmez. Sevdikleri kadından soğuyunca kimisi başka kadınlara meyleder, kimisi eğlenceye kapılır, hırsız, katil olanlar da vardır. Karısını seven adam kendini tehlikeli işlere atar mı? Bir gün yakalanıp hapishaneye girince karısından ayrı kalacağını düşünmez mi? Sevgilisinden uzakta kalmağa nasıl katlanır? İçinde sahiden sevgi olan bir erkek, karısını rahat ettirmek için para kazanacak başka yollar arar. Zengin olup ailelerini mesut edenler hırsızlıktan, karaborsacılıktan mı kazanıyorlar?

Birkaç yudum bira daha içti.

— Bu sözlerime iyice kulak ver, kızım! Senin kocan havalanmış, hem de kötü şeylere kaptırmış kendini. Artık onu bu yoldan çevirmek kabil değildir. Senin yüzüne gülerse de inanma.

Ce. Re.

(Devamı var)

Masrafta Mukayese

Genç kadın ağlar:

— Kocacığım, bizim üstümüzdeki dairede oturan kadının şapkası benim yeni şapkamın eşi!

— Anlaşıldı, tabiî yeni bir şapka istiyorsun?

— Kocacığım, evden taşınmaktan çok daha az masraflı olmaz mı?

BELKİ DEĞİL MUTLAKA

Genç bir adam sene başında nişanlısına hediye etmek için güzel bir lavanta almaya karar verir. En iyi cinslerini satan bir mağazaya girer, hangisini alacağına bir türlü karar veremez. Nihayet dükkâncı zarif bir şişe çıkarır, en yeni gelenlerden, isminin de "Belki,, olduğunu söyler:

— Fiatı nedir?

— Üç yüz lira.

— Üç yüz mü? Bu fiate alınca isminin "Belki,, değil "Mutlaka,, olmasını isterim!

KORKU

Edebiyat mükâfatını kazanan bir adamın şerefine ziyafet çekerler, yemeğin sonunda bir kaç söz söylemesi icabeder. Adam ayağa kalkar ve kendisini dinleyenlere zarif bir eda ile der ki.

— Buraya, kendi ağzından çıkan güzel bir nutuk dinlemek ümidiyle gelmiştim. Fakat bu ümidimin hayal olmasından korkmaya başladım!

Sinema Dedikoduları

Belki on kere "Artık filim çev... miyeceğiz,, diyen Marx kardeşle... yine sözlerinde duramamışla... Marx kardeşler kimdir? Görü... dükleri kadar genç değildirle... Chico en büyükleri 57 yaşında... Harpo yani Kıvırcık 55; Grou... ho, bıyıklısı 53 yaşındadır.

Anneleri Minnie Marx, bir ... man hokkabazın kızı idi. Amerik... ya babasıyla gitmiş, orada kalm... çocukları olunca, onların da bab... gibi artist olmaları için pek ... çalışıp didinmiş, bir stüdyoya ... cuklarını angaja ettirebilmek ... haftalarca kapılarda beklemiş ... hayet ölmeden oğullarının ... diği ilk filmi görmüştür.

Marx kardeşler 5 tanedir, be... Hollywood da yaşar, en zengin... Zeppo artistik bir ajans idare e... ve hiç filim çevirmemiştir.

Gary Grant, son çevirdiği fi... gösterildiğindenberi 219 evlen... teklifi almıştır. Bu tekliflerde bu... nan kadınların her halde artis... beraber oynadığı Betsy Drak... arasının çok iyi olduğunu hatta b... kide gizlice evlenmiş oldukların... haberleri yoktur.

Charles Boyer, Jean - Jaul Sa... in "Kirli eller,, ismindeki piye... büyük bir Broadway tiyatrosu... İngilizce olarak oynıyacaktır. ... nız Amerikalılar temizliğe ... kün oldukları için piyesin ismi ... li eller,, yerine "kırmızı eldiven... olmuştur.

Gaby Morlay baş rolde ... 33 senedenberi 70 filim çevirmiş... Bu hemen hiç bir artiste nasib... mamıştır. 1915 de baş artist ... mak... ve bugün de Colettein "G... sinde birinci rolü oynamak.

Ramon Novarro, (Bilmem ... tırlayan var mı? Evet: Ben - H... on sene sonra tekrar perdede ... rünecek, fakat güzel bir Roma ... ba sürücüsü olarak değil, K... bir ihtilâlci olarak. Beraber o... dığı kadın artist Jennifer Jone...

MATEMATİK DERSLERİ

Emekli deniz albayı, Üniversite ehliyetli birinci sınıf askerî öğre... Talât Parlar aileler nezdinde ... Pendikte kendi evinde ders verm... başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6 (Pendik)

Doğum evinde

— Önce şu müsekkin ilâc... niz, sonra kaç çocuğunuz olduğ... söylerim.

"Fransız karikatürü"

ma Dedikoduları

...n kere "Artık filim çev...
...z, diyen Marx kardeş...
...zlerinde duramamışla...
...rdeşler kimdir? Görü...
...kadar genç değildirler...
...n büyükleri 57 yaşında...
...ani Kıvırcık 55; Grou...
...dısı 53 yaşındadır.
...eri Minnie Marx, bir A...
...kabazın kızı idi. Ameri...
...ayla gitmiş, orada kalm...
...n olunca, onların da bab...
...st olmaları için pek ...
...idinmiş, bir stüdyoya ...
... angaja ettirebilmek ...
...a kapılarda beklemiş...
...meden oğullarının ...
...filmi görmüştür.
...kardeşler 5 tanedir, be...
...od da yaşar, en zengi...
...tistik bir ajans idare e...
...im çevirmemiştir.

...Grant, son çevirdiği fil...
...ğindenberi 219 evlen...
...mıştır. Bu tekliflerde bu...
...nların her halde artis...
...oynadığı Betsy Drake...
...çok iyi olduğunu hatta b...
...ce evlenmiş olduklarını...
... yoktur.

...Boyer, Jean - Jaul Sa...
... eller,, ismindeki piye...
...r Broadway tiyatrosu...
... olarak oynıyacaktır.
...rikalılar temizliğe ç...
...kları için piyesin ismi...
...yerine "kırmızı eldiv...

...Morlay baş rolde ...
...enberi 70 filim çevirmiş...
...n hiç bir artiste nasib...
... 1915 de baş artist...
... bugün de Colettein "G...
...rinci rolü oynamak.

...n Novarro, (Bilmem...
...var mı? Evet: Ben - H...
... sonra tekrar perdede...
... fakat güzel bir Roma...
...cüsül olarak değil, K...
...ilci olarak. Beraber o...
...n artist Jennifer Jone...

...EMATİK DERSLERİ
...li deniz albayı, Üniversite...
... birinci sınıf askeri öğret...
...arlar aileler nezdinde ...
... kendi evinde ders ver...
...şır.
...: Sayan bağları - No. 6
(Pendik)

Doğum evinde

...nce şu müsekkin ilâcı...
...ra kaç çocuğunuz old...
...n. "Fransız karik...

Niçin Kızarırız?

Sarışınlar mı, kadınlar mı, kısa boylular mı daha kolay kızarır? — Kızarma bir ruh hastalığı mıdır? — Elbise altındaki vücud kısımları neden kızarmaz?

Heyecan tesiri altında yüzlerimizin kızarması meraklı bir meseledir. Malûm olduğu üzere herkes ayni tarzda kızarmaz.

Yakın zamanda ilim ve fen adamları o mesele ile meşgul olmuşlar ve erkeklerin kadınlardan daha kolay kızardıklarını istatistiklerle meydana çıkarmışlardır.

Yine bu istatistiklerden öğrenilmiştir ki, her iki cinsten ve kızıl saçlılardan çabuk kızarmaktadırlar. Kısa boylu ve nahif olanlar da uzun boylu, sağlam bünyeli insanlara nisbetle kolaylıkla kızarırlar.

İnsan dört yaşından önce ve elli yaşından sonra kızarmaz. Mamafi her hangi yaşta hiç kızarmayanlar da vardır. Hattâ isteseler de kızaramazlar. Halbuki en basit sebeple kızaranlar çoktur.

Zengin bir iş adamının zevcesi, yüzüne kim baksa kıp kırmızı kesildiğinden sokağa pek nadir çıkar, çıktığı vakit de çehresini bir tülle örterdi.

Ara sıra kızarmak normaldir. Fakat bu hal fazla tekerrür ederse marazi bir çekingenlik alâmetidir. Ruh hekimlerine göre çok kızaranlar çocukluklarında aileleri tarafından şiddeli muamele görmüş olanlardır. Çocuk, yabancılardan da fena muamele göreceğini bekleyerek büyür.

Öylelerinde nefse itimad hissi gelişemez; binaenaleyh bunlar ya çok kızarırlar yahut kekelemek gibi ruhi ârızalara uğrarlar. Kızarma illeti tedavi ile hafiflerse de büsbütün geçirilmesi güçtür.

Beklenmedik zamanda dönmüş
Kadın — Kocamı mazur görün, bir az sıkılgandır... "Le Rire" den

Cornell üniversitesinde yapılan tetkiklere nazaran erkeklerin yüzde 70 i kendilerile alay edildikleri zaman, **67si** söyledikleri itiraza uğrayınca, 57 si elbiselerinde bir kusur görürlerse kızarırlar.

Kadınların 60 ı hiddetlenince, ancak 50 si alay edilince kızarmaktadırlar. Bir mecliste açık bir hikâye anlatılırsa erkeklerin kadınlardan fazla kızardıkları tebeyyün etmiştir. Yine kızarma hâdisesinden erkekler daha müteessir olurlar: Kızardıktan başka çok kere kekelerler, konuşmadıkları ve terledikleri de olur.

Önce bir yanağı, sonra ikincisi kızaran şahısları da rastlarız. Kızarma boyun hizasından öteye geçer mi? Hayır. Erkekte gırtlağa kadar gelir, durur; kadında göğse kadar indiği vakidir.

Tuhafı şudur ki, insanların elbise ile örtülmemiş kısımları kızarır. Binaenaleyh bir kadının kızarma sahası giydiği elbisenin dekolteliği ölçüsünü aşmaz. Vücudun ancak açık havaya maruz tarafları kızarabilmektedir. Zira derimizdeki kan damarlarımızın şiddetle inbisat etmesi lâzımdır, bu genişleme ise yalnız havaya temasla mümkündür.

Çıplak gezsek bütün vücudumuzun kızaracağına şüphe yoktur.

Kısa Hikâye:

KABAHAT SİZDE DEĞİL

Şiddetli bir nezle ile başladı, M. Femuy pek aldırış etmedi; bir koca mendil iki saat bile dayanmıyordu, sonra boğaz yanması, vücutta kırıklık, biraz ateş.

Kendi kendine:

— Galiba grip olduk, dedi.

Tedavisi: aspirin, ıhlamur, öksürük şurubu, sıcak oda, falan filân.

Fakat bütün bunlara rağmen sabahleyin Femuy'un durumu oldukça kötüydü. **Ateş artmış, vücutta titremeler dolaşıyor, Madam Femuy doktordan bahsedince, itiraz etti.**

— Ben sana grip diyorum, geldiği gibi geçer gider.

Fakat öğleden sonra vaziyet daha kötüleşince Madam Femuy doktor Pinyoşe'ye telefon etti:

Doktor geldiği zaman hasta ateşler içinde, pancar gibi kızarmış duruyordu. Doktor'a " Marie atları suladın mı ?,, diye sordu.

Doktor tabii hastaya cevap vermedi, fakat, hasta bu hale gelinceye kadar doktor çağırmayan ihmalci, geri kafalı insanların aleyhinde bir hayli atıp tuttuktan sonra hastanın sırtını dinledi. Kaşlarını çatarak:

— İki taraflı zatürre! teşhisini koydu. İki taraflı reçete yazarak ertesi sabah tekrar geleceğini söyliyerek çıkıp gitti.

Ertesi sabah Madam Femuy doktoru çok telâşlı karşılayarak, hastanın geceyi çok fena geçirdiğini söyledi. Doktor yeni reçeteler yazarak akşam tekrar hastayı görmeye geleceğini söyledi.

Akşam Femuy artık sayıklamıyordu. Hemen hemen ateşi kalmamıştı ve kısa kısa nefes alarak uyur görünüyordu. Bu sefer **Madam Femuy'un yüzüne, (kendinize yeni bir koca aramak lâzım gelecek!) der gibi bakarak:**

— Artık ne yapsak faydasız; dedi. Tekrar iyi olması için, bir mucize lâzım...

Doktor gittikten sonra, zavallı Madam Femuy artık hıçkırıklarını zaptedemiyerek ağlamağa başladı.

Doktor ertesi gün tekrar geleceğini söylememişti, demek artık hiç ümit yoktu.

Sabahleyin Femuy gözlerini açtı, yatağın içinde doğruldu, sabaha kadar başında beklemiş olan karısının bitkin yüzünü hayretle tetkik ettikten sonra gayet dinç bir sesle:

— Karıcığım açlıktan ölüyorum, bana sütlü kahve,, tereyağı, reçel, yumurta, ne bulursan getir! dedi.

Hasta kurtulmuştu, daha doğrusu tamamen iyileşmişti. Bu gribin bir sürprizi idi. İştahla kahvaltı etti, giyindi, öğle yemeğini de yedikten sonra sokağa çıkacağını söyledi. Karısı mâni olmak istedi ise de, artık hasta olmadığını söyliyerek dinlemedi.

Bir saat sonra, otobüste giderken yanındaki boş yere bir adam gelip oturdu. Bu adam doktor Pinyoşe idi.

O sırada otobüste bulunanlar, ömürlerinde görmediklerini gördüler: Bir adamın başka birisine bakarak ne derece fazla hayret edebileceğini.

— Siz, burada!.. Siz, siz ha!.. diye kekeliyordu.

Fakat Femuy doktorun hayretten daha ziyade canının sıkıldığını sezmişti, izahat vermeğe çalıştı:

— Evet doktor, kendimi biraz daha iyice hissettim de, biraz dolaşayım dedim. .. Belki doğru hareket etmedim ama...

— İnanılır gibi değil! Harika!.. Hayır, kat'iyen olamaz!.. deyip duruyordu.

Zavallı doktor! Femuy, o sırada: "Hiç de doktorun yerinde olmak istemezdim. " diye düşündü. "Gerçi mutlaka ölür!" diye evine bile uğramağa lüzum görmediği hastasını ayni günde otobüste görmek, bu kadar bilgisiz bir doktor olmak hiç te hoş değildir doğrusu.

— Evet, bugün çıktığıma hata ettiğimi anladım, hastalık nüksederse fena olur derler.

Fakat doktor onun söylediklerini dinlemiyordu bile, hâlâ kendi kendine:

— Olamaz!... İmkânsız!.. diye söylenip duruyordu.

Femuy daha fazlasına artık tahammül edemedi, doktorun elini eline alarak, teselli eden bir sesle:

— Doktorcuğum, dedi, biraz aklınızı başınıza toplayın da muhakeme edin. Ölmediğim muhakkak, fakat her halde bu işte sizin hiçbir suçunuz yok!.

Çeviren: Fatma KARAY

— Karımın çekilen resimleri iyi çıkmamış....
— Peki bayım, bayan teşrif etsin, baştan çıkarayım!

Doğru Ve Büyük Sözler

★ Dâhilerin fani olduklarını düşünmek orta tabakaların en büyük tesellisidir. **Goethe**

★ Dünyada heyecan duyulmadan yapılmış bir büyük iş yoktur. **Kant**

★ Büyük adam küçük işleri küçük ve büyük işleri büyük gören adamdır. **Lessing**

★ Felâketli zamanlarda kaybedilen saadeti düşünmekten daha elemli bir hâl tasavvur edilemez. **Dante**

★ Şeref gözle görünmeyen bir şeydir ve çok defa onunla alâkası olmayanlar onun sahibi gibi görünürler. **Shakespeare**

★ Fikirsiz adamlar süslü kelimelerle ayıplarını örtmek isterler. **Keates**

Sanki hayatta, tabiatta, tarihte ahlâk varmış gibi her şeyde ahlâktan bahseder dururuz. **Nietzche**

★ Dünyada taklit edilemiyecek bir şey varsa o da cesarettir. **Napoleon**

★ Çalışmak eğlenmekten daha az can sıkar. **Baudelaire**

★ Hayal sukutuna uğramamak, insanlardan incinmemek isteyenler hayata veda etmelidirler. **Pförtner**

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir

AYDEDE

SİYASÎ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

1949

Bütün memleket için

Tasarruf Yılı

olacaktır.

★

Bankamız da bu yıl cep defteri yerine tasarrufu teşvik için ev şeklindeki

Yeni Kumbaraları

İkramiyeli Aile Cüzdanı sahiplerinin emrine amade bulunduruyor.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Dünya — "Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime!,,

Birkaç Satırda Truman

★ 8 Mayıs 1884 — Missouri eyaletinin bir çiftliğinde doğdu.
★ Nisan 1917 — Amerikan ordusunda subay oldu.
★ Mayıs 1919 — Fransız cephesinde batarya kumandanlığında bulunduktan sonra Major rütbesiyle terhisini müteakip hukuk tahsilini ikmal etmeğe başladı.
★ Haziran 1919 — Çocukluk arkadaşı Bess Wallace ile evlendi.
★ Kasım 1922 — Hâkim seçildi.
★ Kasım 1934 — Missouri ayânı oldu; 1940 da tekrar seçildi.
★ Ocak 1945 — Cumhurbaşkanı muavinliğine intihap edildi.
★ Nisan 1945 — Roosvelt'in yerine başkanlığa geçti.
★ Temmuz 1945 — Cumhurreisi sıfatiyle, Japonlara karşı atom bombasının kullanılmasına izin verdi.
★ Eylül 1946 — Komünist nazır Wallace'i azletti.
★ Şubat 1947 — Mesleğinin en büyük kararını alarak kendi ismine izafe edilen doktrini kurdu: Rusyaya karşı Yunanistana yardım usulünü kongreye kabul ettirdi.
Ve Cumhurreisliğine tekrar seçildi.

ve sıhhatinize büyük yardımı olan eşsiz keşif, medeni bir ihtiyaç maddesi.

SEN - BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar.
Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

KALECİK

"Kırmızı"

Ankara bölgesinin şaraplık üzümlerinden yapılmıştır.
Milletlerarası şarap Kongresinde en çok takdir kazanan bir çeşidimizdir.

Tekel

SATILIK GÜZEL BİR ARSA

Göztepede tiren istasyonuna ve çarşıya iki dakika mesafede, Çamlıcanın tertemiz hvasaına karşı, toprağı feyizli, bir villâ inşasına fevkalâde elverişli bir dönümden fazla güzel bir arsa satılıktır. Talip olanların AYDEDE'de muharrir Ertuğrul Şevket'e müracaatları. Mutavassıt kabul edilmez.

Herkesin cebinde bulunması lâzım Saygı hissinize.

T. C.
ZIRAAT BANKASI

1949
Yılı İkramiye Tutarı

300.000 lira

Her Çekilişte:
25.000, 10.000, 5.000 liralık

İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel

ZIRAAT BANKASINDA

100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:
28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos, 30 Aralık

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Dellbaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

Arkadaşımız Semih Mümtazın **(Hayal Olmuş Hakikatler)** adlı kitabı Beyoğlu Tünel meydanındaki Tünel Kitabevi ile Saray Kitabevinde dahi satılmaktadır.

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

★★★

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

★★★

2 Büyük Cilt - 1448 sayfa - 1783 Resim - 218 Mevzu
Fiyatı 15 Liradır.
İstanbul TAN Matbaası

Hanımeli

Türkiyenin En Büyük Kadın Gazetesi

ARALIK SAYISI ÇIKTI

Bütün Yazıları Ciddi, Faydalı, Pratik, Öğreticidir. Renklerle ve Resimlerle Gösterilmiştir.

40 Sayfa 50 Kuruş

İstanbul TAN Matbaası

TÜRKİYE **GARANTİ** BANKASININ

3 Ocakta çekilecek olan

Yılbaşı Fevkalâde İkramiye Keşidesine

İştirak edebilmek için bugün 12 ye kadar en aşağı 50 liralık bir hesap açtırmakta acele ediniz.

BÜYÜK İKRAMİYE 3000 LİRA

olmak üzere cem'an 555 kişiye zengin ve çeşitli para ikramiyeleri Dağıtılacaktır.